

องค์ความรู้จากโครงการขับเคลื่อนการบริหารจัดการความรู้สู่การสร้างนวัตกรรม ประจำปี ๒๕๖๖

๑. ชื่อผลงานองค์ความรู้/ความคิดสร้างสรรค์/นวัตกรรม

การปลูกไม้ล้อมเพื่อพัฒนาต่อยอดธุรกิจ
สำหรับองค์การอุตสาหกรรมป้าไม้

๒. เจ้าขององค์ประกอบขององค์ความรู้

งานสวนป่าหนองโรง

๓. องค์ประกอบขององค์ความรู้

๓.๑ เนื้อหา/ความเป็นมา

ศูนย์ผลิตพันธุ์ไม้ของสวนป่าหนองโรง องค์การอุตสาหกรรมป้าไม้เขตบ้านโปง ดำเนินการผลิตพันธุ์ไม้เพื่อการจำหน่าย และกล้าไม้สำหรับปลูกสร้างสวนป่าขององค์การอุตสาหกรรมป้าไม้ ด้วยรับนโยบาย การคิดนออกกรอบ ของธุรกิจ จึงเป็นแบบทางในการสร้างสรรค์กระบวนการคิด จากการขุดบนไม้ เป็นการปลูกไม้ป่าหลายก าเพื่อการจำหน่ายโดยวิธีการทำไม้ล้อม เป็นการดำเนินการธุรกิจในอนาคตสวนป่าหนองโรง องค์การอุตสาหกรรมป้าไม้เขตบ้านโปง องค์การอุตสาหกรรมป้าไม้

ต้นไม้เป็นสิ่งมีชีวิตต้องการสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมจึงจะดำรงชีพอยู่ได้อย่างปกติ ต้นไม้ในป่าที่ขึ้นอย่างหนาแน่นจะต้องแก่งแย่งแสงสว่าง และธาตุอาหารในดิน จึงมักจะมีลำต้นตรง สูง และมีพันธุกรรมที่สามารถ ต่อสืบทอดกันได้ ต้นไม้ในป่ามีประโยชน์มากมาย อาทิ เช่น ต้นไม้จะช่วยคายออกซิเจน ในช่วงกลางวัน ทำให้เราได้อากาศบริสุทธิ์ เป็นร่มเงา บังแสงแดด ให้เกิดความร่มรื่น เป็นที่อยู่อาศัยของสัตว์ป่า ในและผล สามารถนำมารับประทานเป็นอาหารบุุษย์ได้ หรือเป็นยารักษาโรคได้ หากต้นไม้จะดูดซับน้ำและ แร่ธาตุ เป็นการกักเก็บน้ำไว้บริเวณผิวดินและยึดผิวดิน ทำให้เกิดความแข็งแรงของบริเวณผิวดินป้องกันการพังทลายจากดินถล่มเนื่องจากมีรากเป็นส่วนยึดผิวดินอยู่ ต้นไม้เป็นแนวป้องกันการเกิดน้ำท่วมเนื่องจากเมื่อเกิดสภาพพื้นที่น้ำเกิน สมดุลท่วมลงมาจากยอดเขาง่ายจะมีแนวป่า ต้นไม้ช่วยชะลอความแรงจาก เหตุการณ์น้ำท่วม ลำต้นของต้นไม้บางชนิดสามารถนำมาแปรรูปทำประโยชน์ ต่างๆ เช่น บ้านเรือน ที่พักอาศัย สะพาน เพอร์นิเชอร์ เรือ เป็น ต้น นอกจากนี้จากประโยชน์ของต้นไม้ที่เกิดขึ้นในป่าดังที่กล่าวมาแล้ว ต้นไม้ขนาดใหญ่ที่ขึ้นอยู่ในเมืองจึงมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อชุมชนและสภาพแวดล้อมในเมือง

ต้นไม้ใหญ่ในเมืองเพิ่มคุณค่าแก่เมืองได้ทั้งในด้านเศรษฐกิจ และด้านนิเวศวิทยา ความสวยงาม และความส่งงาน รวมถึงความยิ่งใหญ่ ของต้นไม้จึงเป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้เมืองดึงดูดนักท่องเที่ยวมากขึ้น อสังหาริมทรัพย์ที่มีต้นไม้ใหญ่ ร่มรื่น สวยงาม ขายได้ ราคาสูงกว่า อสังหาริมทรัพย์ที่โล่ง ร้อน ขาดต้นไม้ บางกรณีสูงกว่าโครงการลักษณะ เดียวกันมากถึงร้อยละ ๒๐ ในด้านการประหยัดพลังงาน ต้นไม้มีขนาดใหญ่ สามารถลดความร้อนที่เกิดจากการดูดซับพลังงานความร้อน และการคายน้ำ ได้มากเท่ากับเครื่องปรับอากาศขนาด ๒๐,๐๐๐ BTU สองเครื่องที่เปิดวันละ ๘ ชั่วโมง ต้นไม้ใหญ่คุณพื้นที่ ๒๐๐ ตารางเมตร ผลิตออกซิเจน พอกเพียง สำหรับมนุษย์ ๑ คนตลอดอายุขัย พื้นผิวจำนวนมากที่แผ่คลุมด้วยพุ่มใบ ยัง ช่วยลดความร้อนที่เกิด จากการเผาไหม้ เนื่องจากความร้อนเมืองไทยได้อีกด้วย ในเชิงนิเวศวิทยาต้นไม้ในเมืองยังเป็นที่อยู่อาศัยของสัตว์ต่างๆ โดยเฉพาะ นกและสัตว์เลื้อยคลานหลานหลายชนิด สวนสาธารณะที่มีต้นไม้มากมีนกมาใช้ เป็นที่อยู่อาศัย

พัสดุพิมพ์และขยายพื้นที่

-๑๒-

วัตถุประสงค์ :

๑. เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้และสร้างธุรกิจในอนาคตให้กับองค์กร
๒. เพื่อขยายพื้นที่ไม่มีค่า ไม่นำมากที่มีคุณค่าทางเศรษฐกิจ และอนุรักษ์พื้นที่ไม่
๓. เพื่อสร้างงาน

๓.๒ วิธีการ/ขั้นตอน/กระบวนการ

ขั้นตอนการดำเนินงาน	พ.ศ. ๒๕๖๖							๒๕๖๗	๒๕๖๘-๒๕๗๐	๒๕๗๑	๒๕๗๒-๒๕๗๔	
	นิตยสาร	กรากากม	สิงหกານ	ກິນຍາຍນ	ອຸປະກາມ	ໜາຍເຈີການ	ຂັນວາຄນ					
๑. จัดทำโครงการ												
๒. ขออนุมัติโครงการ												
๓. ขอป. ภาค พิจารณา												
๔. ขออนุมัติรื้อปูกระสร้าง												
๕. เตรียมพื้นที่ปลูก												
๖. ปลูกสร้างสวนปา												
๗. ดูแลและบำรุงรักษา												
๘. ประกาศขายและตัดขยาย ระยะแบบเลือกตัด (Selection thinning)												

๓.๓ การดำเนินงาน/แนวทางการขับเคลื่อน

ตัวชี้วัด

๓.๓.๑ เชิงปริมาณ

๑. ปริมาณไม้ล้อม จำนวน ๑๐ ไร่ ละ ๔๐๐ ตัน คิดเป็นปริมาณผลิตไม้ต่ากว่า ๘,๐๐๐ ตัน
๒. ปริมาณรายได้ ไม่ต่ากว่า ๒,๔๐๐,๐๐๐ บาท (ตันละ ๓๐๐ บาท)

๓.๓.๒ เชิงคุณภาพ

๑. ดำเนินการเตรียมพื้นที่และปลูกให้แล้วเสร็จภายในปีพ.ศ. ๒๕๖๖
๒. ดำเนินการการขายให้แล้วเสร็จภายในปีพ.ศ. ๒๕๖๖

ระยะเวลาดำเนินการ

ระยะเวลา ๒๐ ปี (๒๕๖๖ – ๒๕๘๖)

สถานที่ดำเนินการ

สวนป่าหนองโรง ตำบลพนมหวาน อำเภอพนมหวาน จังหวัดกาญจนบุรี

งบประมาณ

- งบประมาณทั้งสิ้น ๙๒๑,๘๐๐.- บาท

งบลงทุน

เตรียมพื้นที่โดยเครื่องจักรกล

- รถตีนตะขาบถังป่า เก็บริบ ปรับผิวพื้นที่ ๒,๕๐๐ บาท/ไร่
เป็นเงิน ๒๕,๐๐๐.- บาท

-๓-

- แทรคเตอร์ล้อยางไนบุกเบิก ๕๐๐ บาท/ไร่ และไพรวน ๓๐๐ บาท/ไร่
เป็นเงิน ๘,๐๐๐.- บาท

หมายแนวปลูก (๒X๒ เมตร)

- ปักหลักหมายแนวปลูก ๘,๐๐๐ หลัก/ตร. ๐.๔ บาท
เป็นเงิน ๓,๒๐๐.- บาท

- ค่าหลักไม้ กว้าง ๒ นิ้ว ยาว ๑.๒ ม. ๑.๕ บาท/หลัก จำนวน ๘,๐๐๐ หลัก
เป็นเงิน ๑๒,๐๐๐.- บาท

ค่ากล้าไม้แลกกล้าไม้ปลูกซ้อม (๑๐%) (อ้างอิงราคากล้าที่ขนาดความสูง ๒๐-๓๐ ซม.)

ชนิดไม้	ราคាញันละ (บาท/ต้น)	จำนวนต้น (ต้น)	จำนวนเงิน (บาท)
เนียงพร้านางแอล	๓๕	๔๕๐	๑๕,๗๐๐
บุนนาค	๓๕	๔๕๐	๑๕,๗๐๐
จิกน้ำ/จิกใบใหญ่	๓๕	๔๕๐	๑๕,๗๐๐
กัลปพฤช	๓๕	๔๕๐	๑๕,๗๐๐
แคหางด่าง	๓๕	๔๕๐	๑๕,๗๐๐
ศรีตรัง	๓๕	๔๕๐	๑๕,๗๐๐
ประดู่ดอกเหลือง	๓๕	๔๕๐	๑๕,๗๐๐
แคนา	๓๕	๔๕๐	๑๕,๗๐๐
จันกะพ้อ	๕๐	๔๕๐	๒๒,๕๐๐
ทองหลาง	๓๕	๔๕๐	๑๕,๗๐๐
ขันนุน	๘๐	๔๕๐	๓๖,๐๐๐
ประดู่แดง	๕๐	๔๕๐	๒๒,๕๐๐
หว้า	๓๕	๔๕๐	๑๕,๗๐๐
กรจะบก	๓๕	๔๕๐	๑๕,๗๐๐
อินจัน	๓๕	๔๕๐	๑๕,๗๐๐
กรจะโคน	๓๕	๔๕๐	๑๕,๗๐๐
ลำดาวน	๓๕	๔๕๐	๑๕,๗๐๐
ทองกวาว	๓๕	๔๕๐	๑๕,๗๐๐
บุญนาค	๓๕	๔๕๐	๑๕,๗๐๐
จำปาป่า	๓๕	๔๕๐	๑๕,๗๐๐

เป็นเงิน ๓๓๔,๔๐๐.- บาท

ค่าขุดหลุมและร่องกันหลุม

- ค่าขุดหลุมและร่องกันหลุม จำนวน ๘,๐๐๐ หลุม/ละ ๕ บาท

เป็นเงิน ๔๐,๐๐๐.- บาท

- ปุยร่องกันหลุม ๐.๑๗๐ กก./หลุม จำนวน ๘,๐๐๐ หลุม ใช้ในปริมาณ ๒,๗๒๐ กก. กะละ ๕ บาท เป็นเงิน ๖,๘๐๐.- บาท

-๔-

ค่านส่งกล้า

- ค่านส่งกล้าจากเรือนเพาะชำ ต้นละ ๒ บาท จำนวน ๘,๘๐๐ ต้น

เป็นเงิน ๑๗,๖๐๐.- บาท

กำจัดวัชพืชปีละ ๒ ครั้ง

- ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๑-๒ กำจัดวัชพืชแบบถากกรอบโคน ต้นละ ๓ บาท จำนวน ๘,๐๐๐ ต้น

เป็นเงิน ๔๘,๐๐๐.- บาท

- ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๑-๒ กำจัดวัชพืชแบบตัดด้วยเครื่องตัดหญ้าแบบสายสะพาย ไร่ละ ๓๕๐ บาท

รวม ๒ ครั้ง เป็นเงิน ๗๐,๐๐๐.- บาท

- ปีที่ ๓-๕ ครั้งที่ ๑ กำจัดวัชพืชแบบตัดด้วยเครื่องตัดหญ้าแบบสายสะพาย ไร่ละ ๓๕๐ บาท

รวม ๒ ครั้ง เป็นเงิน ๓๕,๐๐๐.- บาท รวม ๓ ปี เป็นเงิน ๑๐๕,๐๐๐.- บาท

ครั้งที่ ๒ กำจัดวัชพืชแบบฉีดสารเคมีทั่วพื้นที่ ไร่ละ ๒๘๕ บาท

รวม ๒ ครั้ง เป็นเงิน ๒๘,๕๐๐.- บาท รวม ๓ ปี เป็นเงิน ๘๕,๕๐๐.- บาท

- ตัดแต่งกิ่ง/ตัดเท้าวัลย์ ปีที่ ๒-๕ รวม ๔ ปี ไร่ละ ๔๐ บาท

เป็นเงิน ๑,๖๐๐ บาท

ใสปุยเคมีปีละ ๒ ครั้ง

- ปุยเคมี ใส่ครั้งละ ๐.๑ กก./ต้น ใช้ปริมาณ ๑๖๐๐ กก./๘,๐๐๐ ต้น ปุยเคมีกก.ละ ๑๕ บาท

เป็นเงินใส่ปุย ๑ ครั้ง ๑๒,๐๐๐.- บาท รวม ๕ ปี เป็นเงิน ๖๐,๐๐๐.- บาท

- ค่าจ้างใส่ปุย ปีที่ ๑-๒ ใส่แบบฝังกลบ ๓ จุด ต้นละ ๑ บาท

เป็นเงิน ๘,๐๐๐ บาท รวม ๒ ครั้ง ๑๖,๐๐๐ บาท ๒ ปี รวมเป็นเงิน ๓๒,๐๐๐.- บาท

- ค่าจ้างไสปุ๋ย ปีที่ ๓-๔ ไสแบบห่วง ตันละ ๐.๕๐ บาท

เป็นเงิน ๕,๐๐๐ บาท รวม ๒ ครั้ง ๘,๐๐๐ บาท ๓ ปี รวมเป็นเงิน ๑๒,๐๐๐.- บาท

รวมเป็นเงิน ๑,๐๔๙,๘๐๐.- บาท

๓.๔ ระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้อง (ถ้ามี)

๓.๕ การนำไปใช้ประโยชน์/ผู้ที่สามารถใช้ประโยชน์/กลุ่มที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ เช่น รายได้เพิ่มขึ้น ลดค่าใช้จ่ายกระบวนการ/ระยะเวลาเร็วขึ้น เป็นต้น

๑. เพื่อตอบสนองความต้องการไม้ล้อมในสังคมเมือง

๒. เพื่อลดต้นทุนค่าเสียโอกาส (Opportunity Cost) จากพื้นที่เศรษฐกิจที่ไม่มีกิจกรรมการปลูกสร้างสวนป่า และช่วยลดปัญหาการบุกรุกพื้นที่ป่า

๓. เพื่อสร้างรายได้ให้แก่ องค์กรอุตสาหกรรมป้าแม้

๓.๖ สรุปผลจากการนำไปใช้ประโยชน์ เช่น รายได้เพิ่มขึ้น ลดค่าใช้จ่ายกระบวนการ/ระยะเวลาเร็วขึ้น เป็นต้น

ลงชื่อ..........ผู้รายงาน

(นายสิทธิพร ไวดาบ)

หัวหน้างานสวนป้าแม่ตอนแสลง-เลขวัณยู

รักษาการหัวหน้างานสวนปานหนองโรง

องค์กรอุตสาหกรรมป้าแม้เขตบ้านโปง

แบบฟอร์มบันทึกองค์ความรู้ส่วนบุคคล

ชื่อ นายไพบูลย์ กรเกิด พนักงานปฏิบัติ (ชั้น 5) สังกัด งานบริหารทั่วไป องค์กรอุตสาหกรรมป้าไม้เขตบ้านโป่ง ประวัติการทำงาน

- พ.ศ. 2524-2527 เริ่มเข้าทำงานเป็นคนงานแบกไม้ของกลาง ที่ อป.เขตบ้านโป่ง
- พ.ศ. 2528-33 เป็นคนงานท้ายรถจอนหัง ที่ส่วนทำไม้หากใหญ่ องค์กรอุตสาหกรรมป้าไม้ได้รับเงินรายวัน
- พ.ศ. 2534 สมควรเข้าทำงานองค์กรอุตสาหกรรมป้าไม้เป็นลูกจ้าง ตำแหน่ง คนท้ายรถ งานทำไม้ ของกลาง ที่ อำเภอท่าแซะ จังหวัดชุมพร องค์กรอุตสาหกรรมป้าไม้ภาคใต้
- พ.ศ. 2539-2540 เป็นลูกจ้าง ปฏิบัติงานในตำแหน่ง คนท้ายรถ ของส่วนบริการการผลิต ฝ่ายอุตสาหกรรมไม้ภาคตะวันตกและได้ อัตราค่าจ้าง วันละ 145.- บาท จนได้เลื่อนขั้นรับเงินค่าจ้างเดือนละ 4,880.- บาท โดยได้ไปซักลักษณะที่สวนป่าคล่องท่อม
- พ.ศ. 2542-2544 ได้เลื่อนขั้นเป็นพนักงานขับรถยนต์ ประจำเขตชุมพร รององ อยู่สวนป่าหลังสวน
- พ.ศ. 2546-2547 ย้ายไปปฏิบัติงานที่สวนป่าทุ่งโก สำนักงานอนุรักษ์และพัฒนาสวนป่าภาคใต้ ขับรถส่งน้ำยาพารา ขับรถตรวจภารณ์ในสวนป่า
- พ.ศ. 2548 ย้ายมาปฏิบัติงานที่สำนักงานอนุรักษ์และพัฒนาสวนป่าภาคกลาง ได้เป็นพนักงานปฏิบัติการตามสัญญาจ้าง ทำหน้าที่ขับรถยนต์ งานบริหารทั่วไป
- พ.ศ. 2549 ไปช่วยปฏิบัติงานที่สวนป่าองค์พระ ตำแหน่งพนักงานขับรถ
- พ.ศ. 2550 ไปช่วยปฏิบัติงานที่สวนป่าทองผาภูมิ ตำแหน่งพนักงานขับรถ และดูแลแปลงปลูกยางพารา
- พ.ศ. 2552 ย้ายมาปฏิบัติงานที่ อป.เขตบ้านโป่ง เป็นยาม เป็นเวลา 5 เดือน ต่อมาเป็นพนักงานขับรถประจำสำนักงาน
- พ.ศ. 2556 ได้รับการบรรจุ เป็นพนักงานปฏิบัติการ (ชั้น 5) งานบริหารทั่วไป อัตราเงินเดือน 11,040.- บาท ตามคำสั่งองค์กรอุตสาหกรรมป้าไม้ ที่ 196/2555 ลงวันที่ 27 ธันวาคม 2565 ปฏิบัติงานเป็นพนักงานขับรถ
- พ.ศ. 2561 เปเลี่ยนแปลงภาระกรรม ปฏิบัติงานด้านการขายไม้ประรูป อป.เขตบ้านโป่ง จนถึงปัจจุบัน
- พ.ศ. 2566 ปีสุดท้าย เกษียณอายุ 30 กันยายน 2566

ความรู้และประสบการณ์ในการทำงาน

ได้ปฏิบัติงานด้านการทำไม้ของกลางและไม้ป่านอกโครงการ ตั้งแต่เป็นลูกจ้าง อป.เขตบ้านโป่ง และย้ายไปทำงานเขตภาคใต้ เป็นคนท้ายรถ งานทำไม้ จนมาขับรถส่งน้ำยาพารา ดูแลรถ เครื่องจักรทำไม้ เครื่องซักลักษณะที่ส่วนทำไม้ และชำนาญเส้นทางในการลำเลียงไม้ไปรวมไว้ที่หมอน มีประสบการณ์การดูแลรักษาเครื่องยนต์ เครื่องจักร ในสมัยที่ปฏิบัติงานอยู่เขตภาคใต้ รถบรรทุก รถยกไม้ เครื่องจักรต่าง ๆ เวลาเสีย มีความยากลำบากในการหาซ่อมแซม ซึ่งพนักงานขับรถจะต้องมีความรู้ด้านซ่อม หากต้องเสียเวลาหางานที่อยู่ในป่า ต้องใช้

เวลา 2-3 วัน กว่าจะเดินอุกਮถึงถนนเพื่อขอความช่วยเหลือ โทรศัพท์ไม่มี และบางทีต้องรอจนกว่าหัวหน้า ตามาตาม ต้องอาศัยชาวบ้านบริเวณชายป่าให้ความช่วยเหลือ การบำรุงรักษาเครื่องจักรจะต้องเตรียมอุปกรณ์ ดูแลเครื่องจักร และยานพาหนะไปพร้อม อาศัยการสอน การบอกต่อเป็นรุ่น ๆ เกี่ยวกับเทคนิคในการใช้ เครื่องจักร การขับรถเวลาเจอทางลาดชัน หลุมโคลน วิธีการขึ้นจากหลุมโคลน ทักษะในการดูทิศทาง จำถนน หนทาง จำต้นไม้ มองแสงแดด เพื่อให้รู้ทิศออกจากป่า และเมื่อเวลาฝนตกจะต้องใช้ความระมัดระวังในการขับรถ ซึ่งเป็นเล่นและโคลน ฝ่าน้ำท่วมบ้าง ต้องระวังเครื่องยนต์ ซึ่งในปัจจุบันถนนต่าง ๆ ดีขึ้นกว่าเดิมมาก อีกทั้ง เครื่องจักรต่าง ๆ ได้รับการซ่อมแซม และมีโทรศัพท์ติดต่อสื่อสาร สามารถเรียกช่างมาให้บริการที่สวนปาได้ จนกระทั่งได้รับการบรรจุ เข้าทำงานที่ งานบริหารทั่วไป อบต.เขตบ้านโป่ง เป็นพนักงานขับรถ ติดต่อธนาคาร ร้านค้า เดินทางไปตรวจเยี่ยมสวนปา ตรวจงาน เดินทางไปที่ต่าง ๆ จะต้องจำเส้นทางได้ ซึ่งยังไม่มี GPS หรือ Google Map สำหรับดูเส้นทางต่าง ๆ ประสบการณ์การขับรถยนต์มาหลายปีเป็นเรื่องเฉพาะตน ซึ่งพนักงานทุก คนจะต้องประสบ แต่ละคนก็ไม่เหมือนกัน จึงอยากฝึกข้อคิดให้พนักงานขับรถรุ่นต่อไป สิ่งสำคัญในการขับรถ คือความมั่นคง และความเอาใจใส่ดูแล เท่านี้จะไม่เกิดปัญหาตลอดการทำงาน และตลอดชีวิต ขอให้ทุกคน โชคดี